

Felső-Magyarországtól Alsó-Morvaországig

Tanulmányút a szlovák és cseh kollégáknál

Az Egererdő Zrt. 40 résztvevővel szakmai tanulmányutat szervezett Szlovákiába és Csehországba 2018. október 24–27. között.

Első megállónk Ógyallán (Hurbanovô) volt. A kisváros egyik nevezetessége a csillagvizsgáló, eredeti nevén *Meteorológiai és Földdelejtességi Magyar Királyi Központi Intézet*, melyet *Konkoly Thege Miklós* helyi földbirtokos alapított 1871-ben. Az alapító az intézetet a magyar államra hagyta és 1899-ben öröksége révén alakult meg a piszkéstetői obszervatórium, mely ma is az alapító nevét őrzi.

Ez a csillagvizsgáló számíthat az Országos Meteorológiai Szolgálat jogelődjének is. Az épületegyüttest kettészeli a Komárom–Érsekújvári főút, a nyugati része múzeum, míg a keleti épületekben a szlovák Hidrometeorológiai Szolgálat működik. A városka jeles szülöttei közül érdemes megemlíteni *Feszty Árpádot*, a Pusztaszeren látható körkép alkotóját.

A város gazdasági életében fontos szerepet tölt be az 1967-ben alapított és 1995-ben a Heineken tulajdonába került *Aranyfácán (Zlatý Bažant)* sörgyár, mely Szlovákia második legnagyobb serfőzdéje.

Délután a besztercebányai székhelyű, szlovák állami erdőket kezelő Vezérigazgatóság (LESY SR.) Kistapolcsányi (Topol'čianki) Erdőgazdaságát kerestük fel. A gazdaság bizonyos szempontból kiemelt helyet tölt be. A Tribecs-hegység erdeinek kezelésén kívül, dísznövénytermelést, park- és kastélyfenntartást végez, bölényrezervátumot üzemeltet. Saját szőlészetük és borászatuk van. A bort és más erdei terméket (méz, lekvár, vadhús) saját üzletükben értékesítik, illetve e tevékenységük az egész szlovák államerdészet reprezentációs céljait is szolgálja. Vadászatot 14 000 hektáron folytatnak, ebből kb. 4000 hektár vadaskert, és kb. 300 hektár intenzív vadaskert. *Ing. Milan Garaj* igazgató nevében is *Martin Sykora* erdőmérnök, vadászati referens köszöntötte csapatunkat.

A kiskastélyban trófeakiállításal és enteriőrbemutatóval várják a vendégeket. Építését a 15. században a Kistapolcsányi család kezdte el. Később 1890-ben, több tulajdonosváltás után, a Habsburgok vásárolták meg. Az eredeti késő gót stílus a háziurak ízlése szerint alakult, jelenleg késő barokk jegyeket mutat. Az első világháború után, 1953-ig a minden-

kori csehszlovák elnök nyári rezidenciája volt. Ennek köszönheti, hogy a világegések alatt sem fosztották ki, és most is gyönyörködhetnek benne a látogatók.

A második nap Trencsént, a Csák Mátérol elnevezett Mátyusföld legnagyobb városát vettük célba. A kiskirály rangjához méltó kényúrként foglalta el az akkori Magyarország egyik legjelentősebb várát. Hatalma csúcán a Felvidék teljes nyugati felét és a Tátrákat is a markában tartotta. Bár a Kassa melletti Rozgonyi-síkon az őt támogató gönci *Aba Amádé* kiskirály vereséget szenvedett *Károly Róbert* királyunktól, és ez némileg meggyengítette hatalmát, az 1321-ben bekövetkezett haláláig, a király nem tudta birtokait elveszíteni. A város szépen felújított történelmi belvárosának látványa a látogatókban szívet melengető, kedves emléket vés.

Következő nap már az 1919-ben alapított brnói Mendel Egyetem vendégei voltunk. Az Univerzitás Csehország egyik legnagyobb oktatási központja több mint tízezer hallgatóval. Tulajdonában van egy 10 200 hektáros tanulmányi erdőgazdaság, mely az 1923-as alapítása óta az oktatást és a kutatást szolgálja. Nevét (*Školnij lesní podnik Masarikův les Křtiny*) *Masarykról*, Csehszlovákia első elnökéről kapta. Három erdészet végzi a gazdálkodást és a vadászatot is ők gyakorolják. Az erdőgazdaság a tanulmányok érdekében fűrészüzemet is üzemeltet, illetve csemetekertet tart fenn. A terepen *Lumír Dobrovolný*, az erdőgazdaság erdőgazdálkodási felelőse volt a kísérőnk.

Első terepi megállónk egy örökerdő-gazdálkodásra történő átállás kb. 500 hektáros erdőterülete volt. A bajor tapasztalatokat átvevő bemutató ígéretesnek mutatkozott. A végleges közelítő utak kialakítása jól halad. Ezt követően szálalóvágásokat tanulmányoztunk, ahol 10 év alatt a növekedet (80 m³) veszik ki.

Később egy az egyetem által kijelölt és fenntartott (nem erőszakolt) bükkös erdőrezervátumban tettünk sétát. A rezervátum részét képezi egy vörösfenyő felső szintes bükkös állomány, melynek fakészlete 1200 m³/ha. A legnagyobb VF

egyedek térfogata meghaladja az 5 m³-t. A mi felfogásunk szerinti vágásos üzemmódot sehol nem láttunk.

A szakmai programot megszakítva megnéztük a kőtynyi premontrei kolostort, mely Morvaország egyik legjelentősebb búcsújáró helye. A legenda szerint Cirill és Metód is itt merített erőt a morvák evangelizálására. A kegytemplomot Szűz Mária tiszteletére szentelték. Jelenleg két atya szolgál benne, minket Pável atya vezetett. Az apátság kolostora jelenleg az erdőgazdaság erdei iskolája, illetve vendéglátó egysége. Búcsúzóul a bejárat harangjai köszöntek el tőlünk.

Csehország második legnagyobb (380 000 lakos) városa igényli a közjóléti feladatok legteljesebb ellátását is. Ennek 3 arborétum, jól kezelt sétautak, kerékpárutak, lovagloutak, továbbá a folyamatosan bővülő ún. Erdészeti Panteon (Lesznici Slavin) fenntartásával tesznek eleget.

A Panteon az egész tanulmányi erdőre kiterjed, több mint száz szoborral, forrással, emlékfával és emlékhellyel. Nekünk sikerült egy horgásztavat is magában rejtő arborétum fajgazdagságával ismerkedni.

Késő délután az egyetemen tettünk látogatást. Fogadott bennünket *dr. Valerie Vranová* dékánhelyettes asszony, a

Termőhelyismeretani Tanszék vezetője, és *David Sís*, a Kar nemzetközi kapcsolatokért felelős referense.

Értesültünk arról, hogy az egyetem 5 fakultáson képzzi a fiatalokat, a már említett erdészeti és faipari mellett, mezőgazdasági, kertészeti, vidékfejlesztési, és közgazdasági szakirányban. Az erdészeti tanulmányi erdőn kívül mezőgazdasági tanulmányi területtel is rendelkeznek.

Érdekességként megemlíthető, hogy az egyetem hallgatói között minden tizedik külföldi, ezért az oktatás a cseh mellett angolul is folyik. Irigylésre méltó a megtekintett közgyűjtemény, mely elsősorban Csehországból, illetve Szlovákiából származik, de a növénygyűjtemény – a nemzetközi oktatásra tekintettel – szinte az egész világot felöleli.

Elköszönve Morvaországtól, Szlovákia legnagyobb búcsújáró helyén, a Pozsonytól nem messze lévő Mária-völgyben adtunk köszönetet Teremtőnknek. Később Dévény vára után törtünk be új időknél új dalaival kicsiny hazánkba.

Ezúton is szeretnénk megköszönni az Egererdő vezetésének utunk támogatását, *Boda Zoltán* kollégánk tolmácsolását és minden kedves vendéglátó igaz szeretetét.

Garamszegi István okl. erdőmérnök, Egererdő Zrt.

Fotó: **Almádi István**, Egererdő Zrt.

Elektronikus befecskendezésű motorfűrész – STIHL MS 500i

2018 októberétől hazánkban is elérhető a világ első elektronikus befecskendezésű motorfűrése, a STIHL MS 500i. A motorfűrész úgy tervezték, hogy egyszerű és felhasználóbarát legyen, miközben teljesítménye a profikat is maximálisan meggyőzze. Az elektronikusan szabályozott befecskendezésű motorfűrész 79,2 cm³ hengerűrtartalommal és 5 kW teljesítménnyel rendelkezik, a súlya pedig 6,2 kg.

A STIHL MS 500i azért is egyedülálló, mert a gép a valaha volt legjobb súly/teljesítmény aránnyal rendelkezik, 1,2 kg/KW-tal. A lánc 0-ról 100 km/h sebességre mindössze 0,25 másodperc alatt gyorsul fel, mindezt a másodpercenkénti több mint 200 befecskendezés eredményeként éri el. A STIHL MS 500i minden eddigi gépnél hatékonyabb, és alacsony károsanyag-kibocsátásának köszönhetően környezetkímélőbb is, mint egy hagyományos motorfűrész.

Kétségtelenül új korszakhoz érkezünk a motorfejlesztésben. A STIHL MS 500i ugyanis a világ első elektronikusan szabályozott befecskendezésű motorfűrése, tehát a motor nem igényel karburátort, vagy például gyújtásmotort.

A gép vezérlése az üzemanyagot a befecskendezőszelvényen keresztül közvetlenül a forgattyúházba fecskendezi, miközben az üzemanyag mennyiségét, a befecskendezés időzítését és a gyújtási időzítést teljesen automatikusan számolja ki. Az ehhez szükséges adatokat a fűrészekbe beépített szenzorok széles skálája biztosítja, ezek a nyomás- és

hőmérséklet-szenzorok. Ezeknek köszönhetően a nagy nyomatékú gép optimális motorteljesítménnyel működik az indítástól kezdve.

Az MS 500i szenzoros vezérlésű, elektronikus üzemanyagkeverése garantálja az optimális motorteljesítményt és a könnyű beindítást, függetlenül a magasságtól és a környezet hőmérsékletétől. Az indító- és félgázbeállítás nélküli gépet bármikor és bárhol nagyon könnyű beindítani, és a stopgombot csak a motor leállításához kell megnyomni.

Az új STIHL MS 500i tehát minden területen használható, ahol motorfűrészre van szükség, az ipari fakitermeléstől kezdve egészen a fatelepi munkákig. Hatalmas teljesítménye mellett környezetbarát, könnyen kezelhető, strapabíró, megbízható és biztonságos. Az extrém igénybevétel számára gyerekjáték. Eközben szélesebb feladatokra képes, mint bármelyik korábbi gép és kifejezetten jól viseli a szélsőséges természeti körülményeket, mint például a nagyon magas vagy a nagyon alacsony hőmérsékletet, illetve a levegő magas por- vagy páratartalmát.

A tervezés közben a biztonságról sem feledkeztek meg a mérnökök, hiszen a beépített alkatrészeknek köszönhetően a gép a stopgombbal villámgyorsan leállítható. Használata közben a kezelő kevésbé fárad el, mint bármelyik korábbi gép használata esetén, a fáradságból eredő baleseti kockázat ennél a gépnél a legalacsonyabb. A STIHL MS 500i ajánlott fogyasztói ára **349 900 forint**.

Forrás: *Andreas STIHL Kft.*

